

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

*Miejsce
na naklejkę
z kodem*

**EGZAMIN MATURALNY
Z HISTORII**

POZIOM ROZSZERZONY

19 MAJA 2015

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 23 strony (zadania 1–20). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza to test, część druga wymaga analizy materiałów źródłowych, a część trzecia — napisania krótkiego wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Czynności zaplanuj tak, aby możliwe było rozwiązanie zadań z trzech części arkusza w ciągu 180 minut.
4. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Godzina rozpoczęcia:
14:00**

**Czas pracy:
180 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

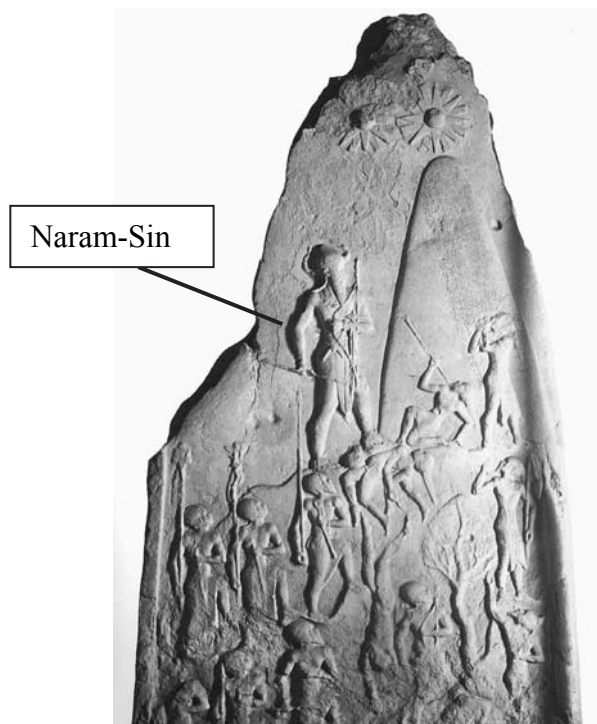
MHI-R1_1P-152

CZĘŚĆ I – Test (20 punktów)

Zadanie 1. (1 pkt)

Na podstawie ilustracji przedstawiającej relief na steli¹ wykonaj polecenie.

Stela zwycięstwa króla Akadu Naram-Sina, III tysiąclecie p.n.e.

Na podstawie: *Sztuka świata*, t. 1, Warszawa 1989, s. 195.

¹ Stela – stojąca pionowo płyta kamienna, zwykle czworoboczna, często z inskrypcją.

Wyjaśnij, w jaki sposób na steli ukazywano pozycję i rolę władcy.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (3 pkt)

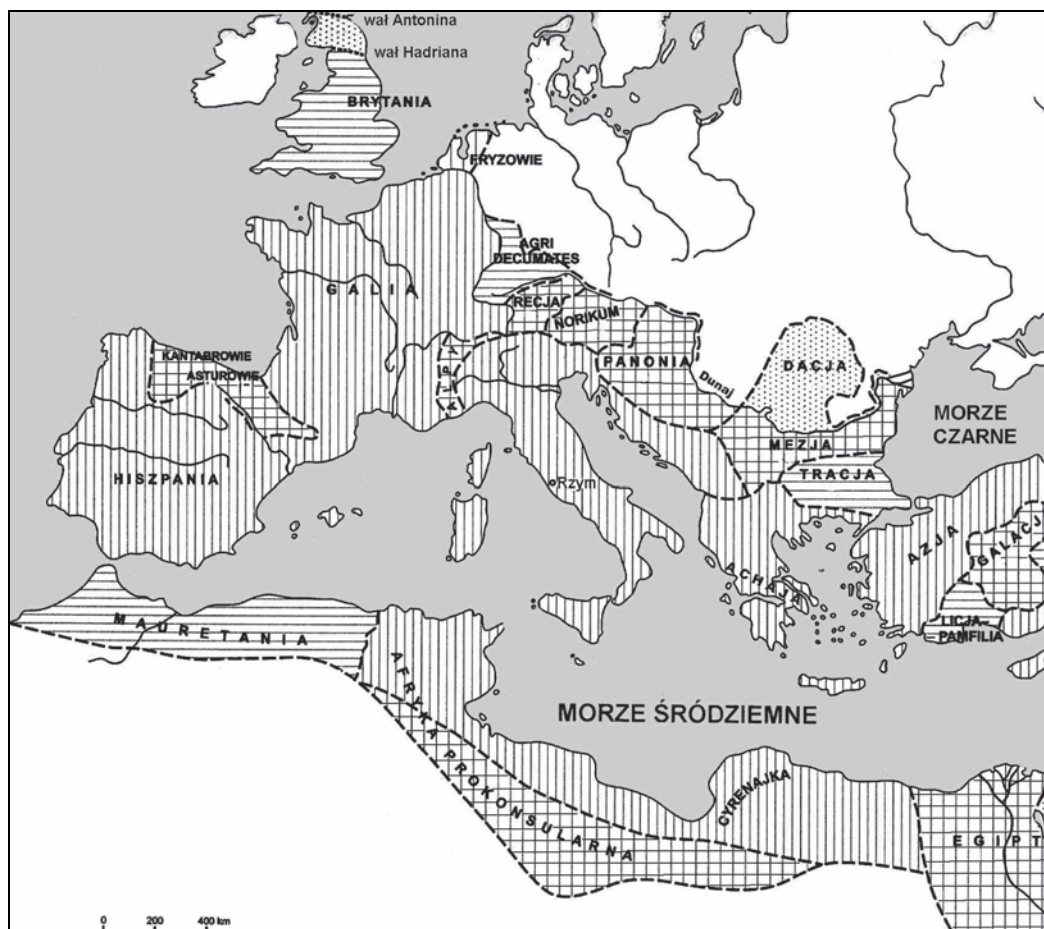
Na podstawie źródeł wykonaj polecenia.

Źródło 1. Fragment pracy Marii Jaczynowskiej

Podział kompetencji administracyjnych między princepsem i senatem znalazł swój wyraz w zarządzaniu prowincjami. Senat przyjął pod swoje kierownictwo prowincje wewnętrzne, bezpieczne, na ogół mocno zespolone z Rzymem, zdobyte w III i II w. p.n.e. [...] W prowincjach senatorskich nie stacjonowało wojsko [...]. W ręku cesarza znalazł się zarząd prowincjami niedawno zdobytymi, włączonymi do państwa rzymskiego przez Cezara, Pompejusza i samego Augusta.

Na podstawie: M. Jaczynowska, *Historia starożytnego Rzymu*, Warszawa 1978, s. 206.

Źródło 2. Mapa. Rozwój terytorialny starożytnego Rzymu, III w. p.n.e. – II w. n.e.

- posiadłości Rzymu w okresie republiki
 obszary przyłączone za Oktawiana Augusta
 prowincje przyłączone w okresie 14–98 n.e.
 granice imperium i prowincji
 prowincje zdobyte w latach 98–161 n.e.

M. Jaczynowska, D. Musiał, M. Stępień, *Historia starożytna*, Warszawa 2004, s. 519.

2.1. Rozstrzygnij, pod czym zarządem – cesarza czy senatu – znajdowały się wymienione w tabeli prowincje w I w. n.e.

	Nazwa prowincji	Zarząd prowincji (cesarz lub senat)
A.	Egipt	
B.	Azja	
C.	Brytania	

2.2. Wykorzystując informacje z obu źródeł, wymień dwa różne działania władz podejmowane w celu zabezpieczenia panowania rzymskiego w Brytanii.

- .....
- .....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.1.	2.2.
	Maks. liczba pkt	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt			

Mapa. Rozwój terytorialny Wielkiego Księstwa Litewskiego XIII–XV w.

Na podstawie: *Encyklopedia szkolna. Historia*, Warszawa 2004, s. 951.

Na podstawie treści mapy i własnej wiedzy oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest ono fałszywe.

1.	Terytorium Wielkiego Księstwa Litewskiego w drugiej połowie XIII w. oddzielało dwa państwa założone przez zakony rycerskie.	P	F
2.	Do największego przyrostu terytorialnego Wielkiego Księstwa Litewskiego doszło po zawarciu unii w Krewie.	P	F
3.	Wśród sąsiadów Wielkiego Księstwa Litewskiego w XV w. były państwa muzułmańskie.	P	F

Zadanie 4. (2 pkt)

Na podstawie tekstu wykonaj polecenia.

W germańskiej świadomości plemiennej [...] ważną rolę odgrywało przekonanie o boskiej sile, tkwiącej we władcy [...]. Magia królewska Merowingów nosiła jeszcze całkiem pogański charakter: [...] długie włosy i broda jako siedziba magicznej siły władczej, wóz zaprzężony w woły jako obrzędowy środek lokomocji [...]. Obok tego zachował się ślad tradycji prawa ludu do wyboru króla: ceremonia aklamacji z podnoszeniem króla na tarczy. [...] W 751 roku ostatni z królów merowińskich, Childeryk III, po skrupulatnym ostrzyżeniu został umieszczony w [...] klasztorze, Pepin zaś został podniesiony na tarczy [...] jako król Franków. Dla zalegalizowania przewrotu sięgnięto [...] do Starego Testamentu. W Księdze Sędziów [...] prorok Samuel z polecenia Boga namaszcza wyznaczonego przezeń męża – Saula – na króla Izraela. Co więcej: kiedy Saul nie okazał się godny, Bóg polecił [...] namaścić nowego kandydata, Dawida, mimo iż Saul nadal panował. [Pepina namaszczone] [...] w 751 r. z polecenia papieskiego [...].

Na podstawie: B. Zientara, *Świt narodów europejskich. Powstanie świadomości narodowej na obszarze Europy pokaolińskiej*, Warszawa 1985, s. 96–97.

4.1. Wyjaśnij, w jaki sposób Childeryk III został pozbawiony siły władczej i możliwości walki z Pepinem o odzyskanie panowania w państwie Franków.

.....

.....

.....

.....

4.2. Wyjaśnij znaczenie ideowe nowej ceremonii wprowadzonej przez papieża, o której mowa w tekście.

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	3.	4.1.	4.2.
	Maks. liczba pkt	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 5. (1 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego wykonaj polecenie.

Pod Bożym wpływem samowładca [...] zwrócił wszystkie swe myśli ku najszcześniejszemu grodowi [...] i rozbudował go jako błogosławione i wielkie miasto Nowy Rzym – Romę gładkolicą, której nigdy nie dotknie starość, Romę młodzieńczą, wiecznie odnawiającą się i rozlewającą roje wdzięków. Tuli ją ląd i pozdrawia morze, łagodnie obejmują dłonie Europy, odwzajemnia się pocałunkami ust przeciwległa Azja.

Na podstawie: *Wielka historia świata*, t. 4, Kraków 2005, s. 11.

Podaj nazwę miasta, którego dotyczy tekst, oraz wyjaśnij, dlaczego zostało ono nazwane *Nowym Rzymem*.

.....

.....

.....

Zadanie 6. (1 pkt)

Na podstawie wiersza wykonaj polecenie.

Jan Andrzej Morsztyn¹, *Non fecit taliter ulli nationi*²

Żadnej krainie Bóg nie błogosławił
Tak jako Polszcze, bo choć ją postawił
Wśród nieprzyjaciół krzyża zbawienego,
W całości dotąd jest z obrony jego;
Stąd ma i sławę, bo postronni wiedzą,
Że za jej strażą w bezpieczeństwie siedzą.
Do sąsiadów też chleba nie biegamy
Prosić, owszem im swego udzielamy.
Czegoż chce więcej ta kraina z nieba,
Mając dość sławy, obrony i chleba?
– Rządu potrzeba!

J.A. Morsztyn, *Wybór poezji*, Wrocław 1998, s. 199–200.

¹ Jan Andrzej Morsztyn – polityk, poeta dworski polskiego baroku.

² *Non fecit taliter ulli nationi* (łac.) – Nie uczynił tyleż żadnemu innemu narodowi.

Na podstawie treści zawartych w tekście oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest ono fałszywe.

1.	Wiersz powstał w okresie Sejmu Wielkiego.	P	F
2.	Rzeczpospolita została w wierszu przedstawiona jako przedmurze chrześcijaństwa.	P	F
3.	Autor wiersza gloryfikuje ustrój Rzeczypospolitej.	P	F

Zadanie 7. (2 pkt)

Na podstawie źródeł wykonaj polecenie.

Źródło 1. Fragment opracowania historycznego

Thomas Newcomen zbudował bezpieczną i niezawodną pompę parową. Pierwsza stanęła w roku 1712 [...]. Jej wadą były ogromne rozmiary oraz mała wydajność mierzona ilością wypompowywanej wody w stosunku do zużytego paliwa. Ponieważ w kopalniach nie brakowało węgla, więc problem nie był palący [...]. Istotą pomysłu Jamesa Watta było wprowadzenie odrębnej komory, w której para ulegała skropleniu [...], co dawało duże oszczędności ciepła [...]. Pierwszą maszynę według specyfikacji Watta skonstruowano w 1776 roku [...]. Warunkiem zastosowania silników parowych w przemyśle było opracowanie sposobu przekształcenia ruchu posuwisto-zwrotnego, typowego dla kopalnianej pompy, w maszyny obrotowe oraz zapewnienie stałej prędkości. Ten problem Watt rozwiązał w 1781 roku.

Na podstawie: M. Kopczyński, *Ludzie i technika. Szkice z dziejów cywilizacji przemysłowej*, Warszawa 2006, s. 100–103.

Źródło 2. Tabela. Liczba maszyn parowych w Anglii w XVIII w.

Branża	Do 1733	1733–1780	1781–1800	Razem do 1800
górnictwo	89	482	493	1064
włókiennictwo	–	1	468	469
metalurgia	1	51	211	263
przetwórstwo spożywcze	–	5	107	112

Na podstawie: M. Kopczyński, *Ludzie i technika. Szkice z dziejów cywilizacji przemysłowej*, Warszawa 2006, s. 100–103.

Podaj argumenty uzasadniające tezę, że dane w tabeli świadczą o skutkach udoskonaleń maszyny parowej.

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	5.	6.	7.
	Maks. liczba pkt	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 8. (3 pkt)

Na podstawie źródeł wykonaj polecenie.

Źródło 1. Fragment opracowania historycznego

Gdy Petersburg szalał z radości na wiadomość o kapitulacji Warszawy, [...] wieść o upadku stolicy Polski wstrząsnęła opinią publiczną Paryża. Rozpoczęły się masowe demonstracje antyrządowe, wybito szyby w gmachu ministerstwa spraw zagranicznych, którego szef minister Sébastiani deklarował właśnie, iż „porządek panuje w Warszawie...”. Prasa liberalna i radykalna biła na alarm: oto nadchodzi kres powstania w Polsce, powstania niepopartego czynnie przez Francję [...]. Sébastiani ledwo uszedł z życiem, atakowany przez oburzony tłum.

Na podstawie: J. Łojek, *Szanse powstania listopadowego*, Warszawa 1980, s. 130–131.

Źródło 2. Francuska litografia, 1831 r.

Historia Europy, red. F. Delouche'a, Warszawa 1994, s. 291.

Interpretując elementy graficzne litografii, wyjaśnij, dlaczego jej symboliczna wymowa okazuje się krytycznym komentarzem do wypowiedzi ministra Horacego Sébastianiego.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 9. (1 pkt)

Na podstawie źródeł wykonaj polecenie.

Źródło 1. John Stuart Mill¹, *O zarządzaniu koloniami przez państwo wolne*

Jedne kolonie składają się z ludów, które stoją na stopniu cywilizacji podobnym do stopnia, na jakim stoi kraj rządzący [...], drugie dalekie są jeszcze od takiego stanu [...] i które powinny być rządzone przez kraj panujący, albo przez jego delegatów. Ten rodzaj rządu jest równie prawowity jak każdy inny, jeżeli ludowi rządzonemu ułatwia podniesienie się ze stopnia cywilizacji, na jakim zostaje, na stopień wyższy [...].

Kraj panujący powinien [...] obdarzyć lud rządzony od razu wszystkim tym, czego doświadczenie nauczyło naród, który zaszedł dalej na drodze postępu. Oto ideał sposobu, w jaki lud wolny powinien sprawować rządy nad ludem zupełnie lub na poły barbarzyńskim.

Na podstawie: G. Szelągowska, K. Szelągowska, *Dzieje nowożytne i najnowsze 1815–1939. Ćwiczenia źródłowe z historii dla szkół średnich*, t. 4, Warszawa 1999, s. 21–23.

¹ John Stuart Mill (1806–1873) – angielski filozof, politolog, ekonomista.

Źródło 2. Karykatura holenderska (około 1890 r.)

Cywilizacja

Na podstawie: G. Szelągowska, K. Szelągowska, *Dzieje nowożytne i najnowsze 1815–1939. Ćwiczenia źródłowe z historii dla szkół średnich*, t. 4, Warszawa 1999, s. 21–23.

Porównaj poglądy na temat misji cywilizacyjnej w koloniach zaprezentowane w źródle 1. z realizacją tej misji satyrycznie przedstawioną w źródle 2.

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	8.	9.
	Maks. liczba pkt	3	1
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 10. (1 pkt)

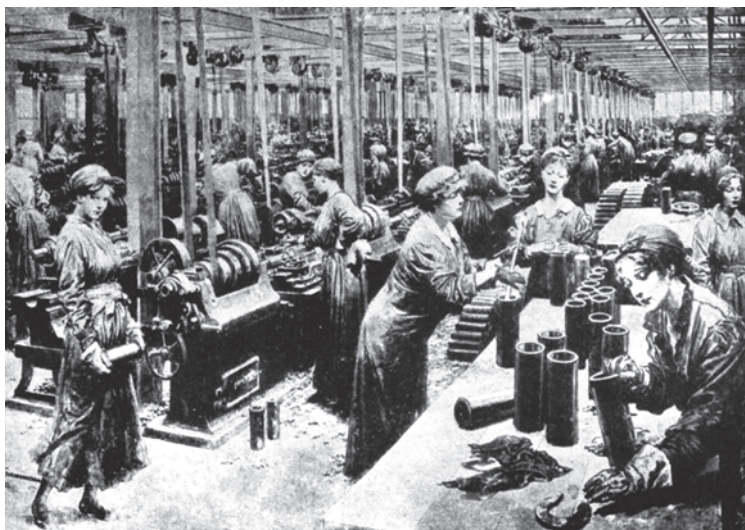
Uporządkuj chronologicznie wydarzenia. Zaczniij od najwcześniejszego: oznacz je numerem 1, a następne – numerami: 2, 3, 4, 5.

	Wydarzenia	Odpowiedzi
A.	Podpisanie układu w Locarno.	
B.	Anszlus Austrii.	
C.	Konferencja w Monachium.	
D.	Powstanie III Rzeszy.	
E.	Podpisanie traktatu wersalskiego.	

Zadanie 11. (1 pkt)

Na podstawie ilustracji wykonaj polecenie.

Fabryka amunicji, Wielka Brytania, ok. 1915 r.

<http://histmag.org/...>

Wyjaśnij wpływ wydarzeń politycznych na pozycję kobiet w społeczeństwie.

.....

.....

.....

Zadanie 12. (2 pkt)

Na podstawie fragmentu biografii Meriana Coopera¹ wykonaj polecenia.

Całym sercem pragnął walczyć o Polskę. W kolejnym [...] liście do ojca [...] wspomniał historie z dzieciństwa, jakie go zawiodły w ten obszar ogarnięty wojną: „Stale czuję żal, że tak mało robię dla sprawy polskiej wolności, gdy Pułaski uczynił dla nas tyle dobra, i wciąż wspominam twoje opowieści, jak zmarł w ramionach mego przodka. [...]

W czerwcu 1920 r. szczęście najwyraźniej zaczęło opuszczać Meriana Coopera i Bucka Crawforda. Obaj lądowali awaryjnie na otwartym polu [...], gdzie wytropili ich żołnierze nieustraszonej Armii Konnej generała Budionnego. [...] Cooper i Crawford podpalili samolot, pod osłoną płomieni czmychnęli do lasu i cudem udało im się ocalić życie. [...]

Na podstawie: M.C. Vaz, *Szalone życie Meriana Coopera, twórcy King Konga*, Warszawa 2010, s. 84–85, 89.

¹ Merian Cooper (1893–1973) – amerykański pilot, reżyser i scenarzysta.

12.1. Podaj nazwę wojny, w której uczestniczył Merian Cooper.

.....

12.2. Wyjaśnij przyczyny, które skłoniły Meriana Coopera do udziału w walkach opisanych w tekście.

.....

.....

.....

Zadanie 13. (1 pkt)

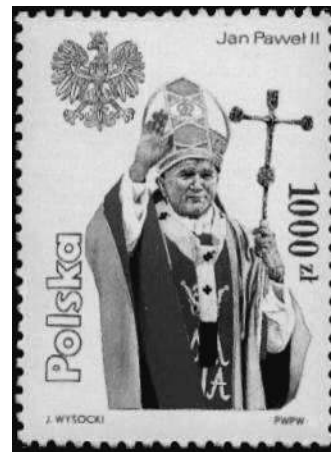
Na podstawie ilustracji przedstawiających znaczki pocztowe wydane w Polsce po II wojnie światowej i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

1.

2.

3.

Katalog polskich znaków pocztowych 2013, t. 1, Bytom 2013, s. 111, 135, 276.

Spśród przedstawionych znaczków wybierz ten, który powstał między Październikiem 1956 a Grudniem 1970 roku. Odpowiedź uzasadnij.

Jest to znaczek numer .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	10.	11.	12.1.	12.2.	13.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

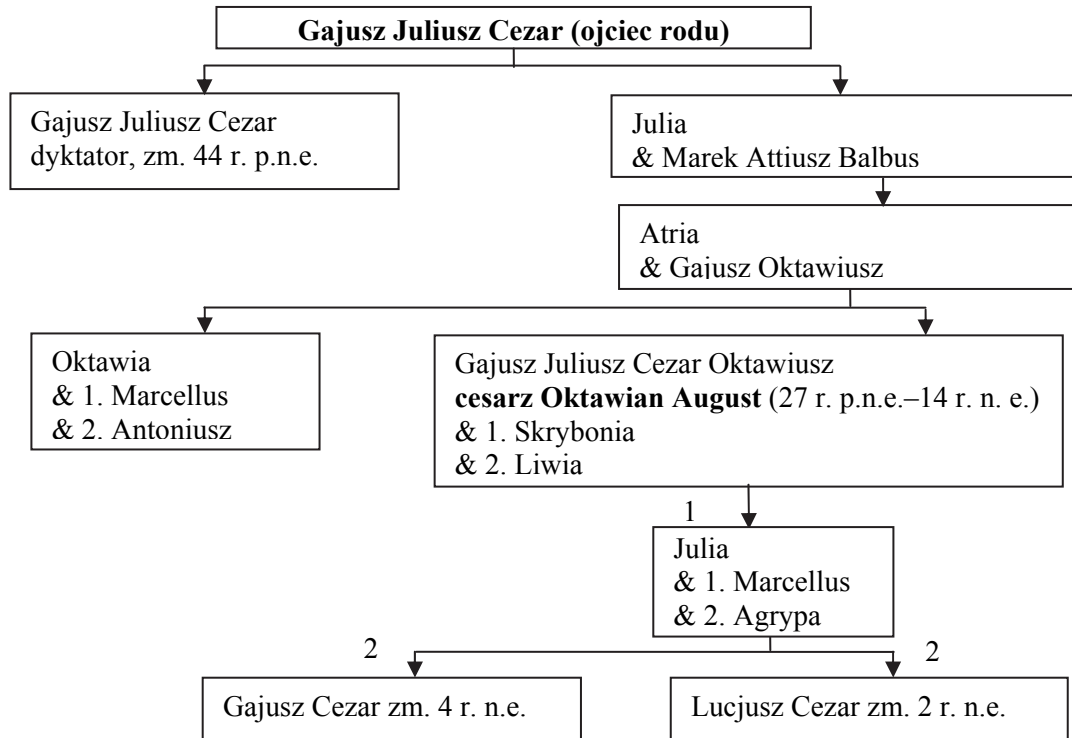
**TEMAT: DYNASTIE I ZWIĄZKI DYNASTYCZNE W DZIEJACH –
OD STAROŻYTNOŚCI DO XX W.**

CZEŚĆ II – Analiza źródeł wiedzy historycznej (10 punktów)

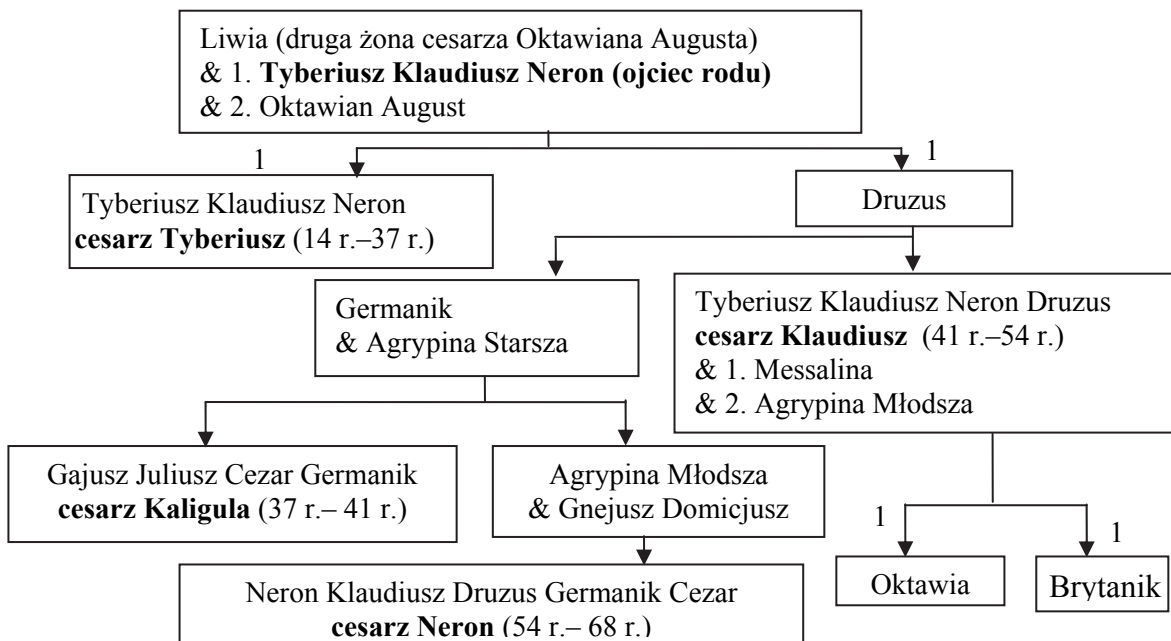
Źródło A

Tablica genealogiczna. Dynastia julijsko-klaudyjska [fragment]

Część 1.

Część 2.

Na podstawie: J. Wolski, *Historia powszechna. Starożytność*, Warszawa 1994, s. 486.

Wyjaśnienie do tablicy genealogicznej: & – małżeństwo; w nawiasach podano lata panowania; numery (1, 2) oznaczają kolejność małżeństw oraz związek małżeński, z którego pochodziło potomstwo.

Źródło B

Tworzenie imion własnych w starożytnym Rzymie

Zazwyczaj Rzymianie nosili: 1 – imię, 2 – nazwisko rodowe, 3 – przydomek rodziny (często, choć nie zawsze). Nazwy rodów były tworzone od drugiego członu.

Później zaczęto dodawać przydomki do przydomków, by odróżnić osoby i gałęzie rodzin.

A. Krawczuk, *Poczet cesarzy rzymskich*, Warszawa 1995, s. 14–15.

Na podstawie źródeł A i B wykonaj polecenie.

Zadanie 14. (1 pkt)

Wyjaśnij pochodzenie nazwy dynastii panującej w starożytnym Rzymie w I w. p.n.e. – I w. n.e.

.....

.....

.....

.....

Źródło C

Fragmenty biografii cesarzy rzymskich

Fragment 1. Doszło do [...] podwójnej tragedii w cesarskiej rodzinie: w 2 roku naszej ery zmarł Lucjusz Cezar podczas podróży morzem do Marsylii, a w 4 roku – Gajusz Cezar wskutek pozornie niegroźnej rany zadanej mu zdradziecko w Armenii. Po śmierci obu wnuków cesarza 26 czerwca 4 roku Oktawian August przyjął syna Liwii do swego rodu.

Na podstawie: A. Krawczuk, *Poczet cesarzy rzymskich*, Warszawa 1995, s. 35–36.

Fragment 2. Seneka otrzymał godność pretora oraz pieczę nad wychowaniem syna cesarzowej Agrypiny Młodszej. Ledwie minął rok, a chłopiec zmienił nazwisko, został adoptowany bowiem w lutym 50 roku przez cesarza Klaudiusza.

Na podstawie: A. Krawczuk, *Poczet cesarzy rzymskich*, Warszawa 1995, s. 65.

Na podstawie źródeł A i C wykonaj polecenie.

Zadanie 15. (2 pkt)

Oceń, czy procedura wspomniana w tekstach utorowała drogę do cesarskiej godności osobom, które nie były potomkami cesarza. Odpowiedź uzasadnij, podając dwa przykłady.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	14.	15.
	Maks. liczba pkt	1	2
	Uzyskana liczba pkt		

Źródło D

Bernhard Strigel¹, Obraz wotywny² Władysława II Jagiellończyka, króla Czech i Węgier, i jego dzieci: Anny i Ludwika II, 1515 r.

¹ Bernhard Strigel (1460–1528) – niemiecki malarz, u którego w Wiedniu Władysław II Jagiellończyk zamówił przedstawiony obraz.

² Wotum – symboliczne dzieło w intencji błagalnej lub dziękczynnej.

Europa Jagiellonica 1386–1572. Sztuka i kultura w Europie Środkowej za panowania Jagiellonów. Przewodnik po wystawie, pod red. Jiřego Fajta, Warszawa 2012, s. 67.

Postaci klęczące od prawej:
św. Władysław – król Węgier w latach 1040–1095,
król Władysław II Jagiellończyk
oraz jego dzieci – syn Ludwik II i córka Anna.

Źródło E

Polityka króla Władysława II Jagiellończyka w opisie współczesnego historyka

Z Maksymilianem I [...] Władysław II Jagiellończyk walczył już o swe królestwa [...] i konflikt zakończył się układem w Bratysławie w 1491 r. [...]. Maksymilian I, gdy tylko dowiedział się, że królowa żona Władysława II jest przy nadziei, natychmiast zgłosił gotowość połączenia nienarodzonego dziecka – bez względu na jego płeć z jedną ze swych wnuczek lub jednym z wnuków [...]. Władysław obawiał się, że Maksymilian I, popierany na Węgrzech przez magnaterię, najwyższych urzędników królestwa i większość wyższego kleru, zechce odsunąć od władzy małoletniego Ludwika i obejmie oba trony [...]. Król Władysław sukces osiągnął za znaczne ustępstwa na rzecz stanów, głównie magnaterii, co jeszcze bardziej ograniczyło władzę królewską [...]. W 1508 r. dwuletni Ludwik koronowany został na króla Węgier, a w rok później na króla Czech [...]. W lipcu 1515 [...] ostatecznie zawarto małżeńskie układy [...]. Dziewięcioletni Ludwik poślubił o rok starszą arcyksiężniczkę Marię, a starsza siostra Ludwika, Anna, została poślubiona przez samego cesarza w zastępstwie jednego z dwóch jego wnuków, Karola lub Ferdynanda.

Na podstawie: M. Duczmał, *Jagiellonowie. Leksykon biograficzny*, Poznań 1996, s. 396–397.

Na podstawie źródeł D i E wykonaj polecenie.

Zadanie 16. (2 pkt)

Czy oba źródła zawierają informacje potwierdzające tezę dotyczącą obaw króla Władysława II Jagiellończyka o zachowanie panowania na Węgrzech? Odpowiedź uzasadnij.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Na podstawie źródeł D i E oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Zadanie 17. (2 pkt)

17.1. Podaj nazwę wydarzenia politycznego z 1515 r., którego rezultatem były decyzje odzwierciedlone w źródle D.

.....

17.2. Dlaczego decyzje podjęte w 1515 r. współcześni mogli uznać za korzystne dla fundatora obrazu? Odpowiedź uzasadnij.

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	16.	17.1.	17.2.
	Maks. liczba pkt	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Źródło F

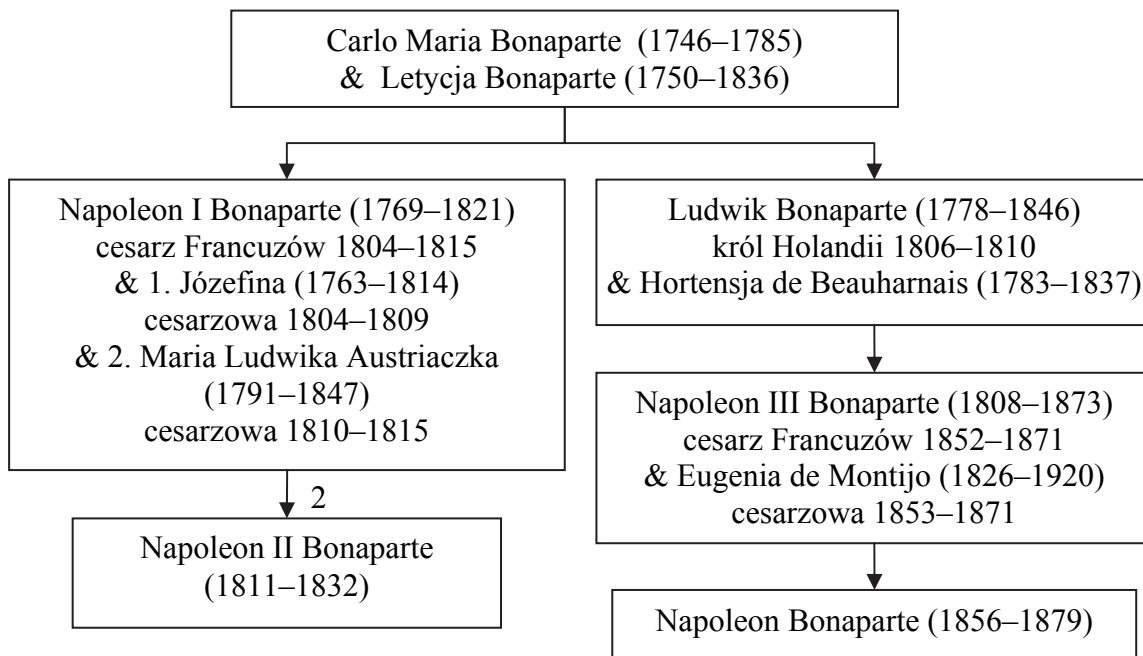
Czterech Napoleonów, fotografia z 1858 r.

Na podstawie: S. Reimers, *Mina kungliga*, Stockholm 1954, ilustracja.

Źródło G

Tablica genealogiczna rodziny Bonapartów [fragment]

Na podstawie: T. Serwatka, *Poczet władców Francji*, Londyn 1996, s. 119, 120, 145, 150, 188, 196–197.

Wyjaśnienie: & – małżeństwo; w nawiasach podano lata życia; numery (1, 2) oznaczają kolejność małżeństw oraz związek małżeński, z którego pochodziło potomstwo.

Na podstawie źródeł F i G wykonaj polecenia.

Zadanie 18. (2 pkt)

18.1. Uzupełnij tabelę – rozpoznaj postaci przedstawione na ilustracji. Następnie wyjaśnij, dlaczego dwie z nich nie sprawowały władzy we Francji.

Numer, którym oznaczono postać na ilustracji	Postać przedstawiona na ilustracji
1	
2	
3	
4	

.....

.....

.....

.....

18.2. Wyjaśnij cel propagandowy, któremu przyświecało wykonanie zaprezentowanej fotografii (źródło F).

.....

.....

.....

.....

Źródło H

Fragment biografii żony cesarza

W Wiedniu w obecności austriackiej rodziny cesarskiej [...] odbył się uroczysty akt zaślubin osiemnastoletniej arcyksiężniczki [...] z cesarzem. [...] Dostojna oblubienica nie widziała swego małżonka ani przedtem, ani w dzień ślubu, gdyż [on] uważał za zbyt ciężkie osobiście fatygować się do Wiednia. [...] Nowa cesarzowa [...] w otoczeniu świty wyruszyła do Francji. Po drodze oddawano jej tak wielkie honory [...], iż od razu odczuła, że jest małżonką władcy Europy.

Na podstawie: E. Tarle, *Napoleon*, Kraków 1991, s. 255.

Na podstawie źródeł G i H wykonaj polecenie.

Zadanie 19. (1 pkt)

Podaj nazwę dynastii, z której pochodziła *arcyksiężniczka* wymieniona w tekście, oraz datę cesarskiej koronacji tej osoby.

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	18.1.	18.2.	19.
	Maks. liczba pkt	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 20. (20 pkt)

Temat 1.

Temat 2.

Wybieram temat: .....

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.**MHI 1R**

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl